

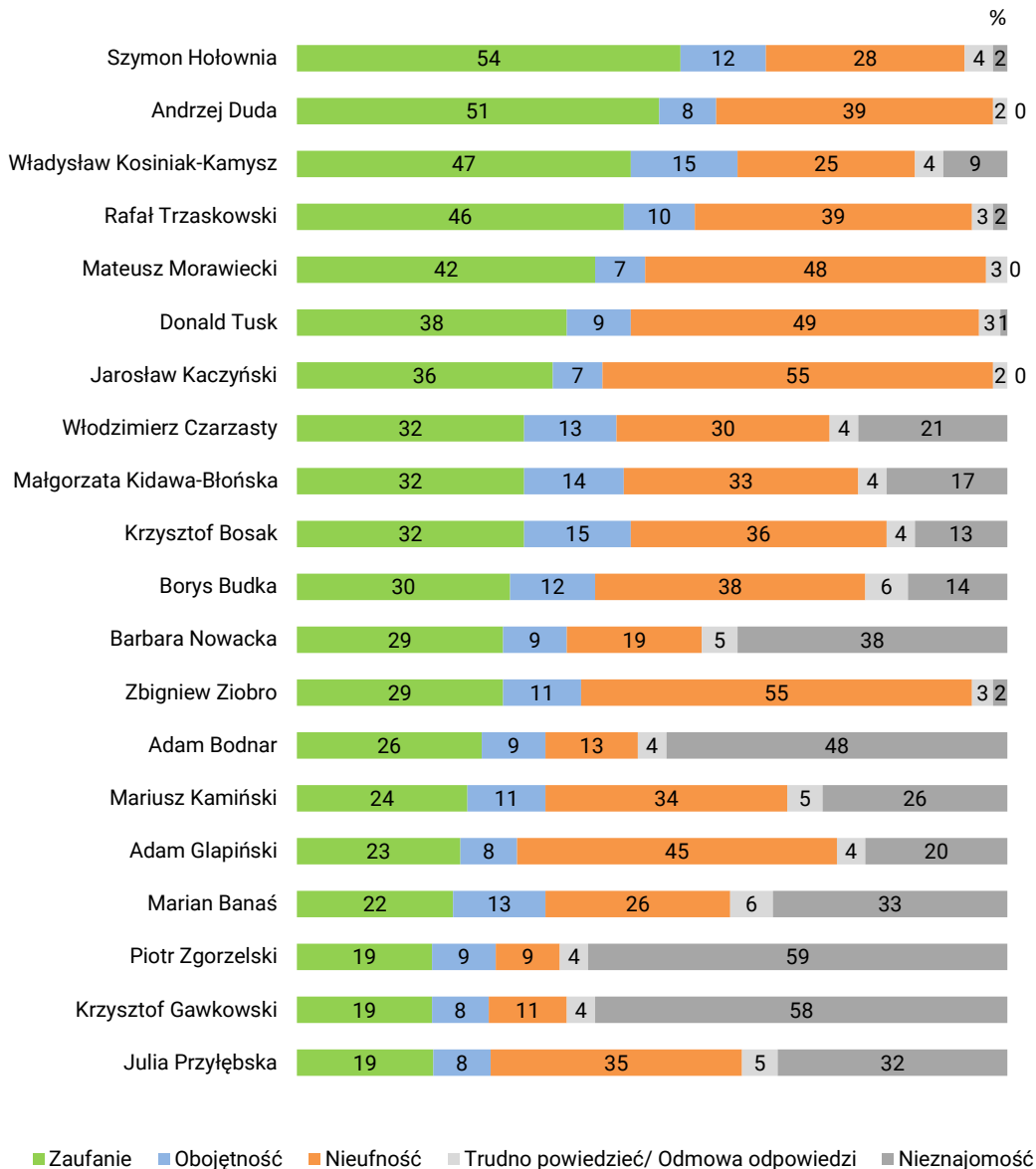
Grudniowy ranking zaufania do polityków i osób publicznych

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków i osób publicznych w grudniu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (404) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 listopada do 12 grudnia 2023 roku na próbie liczącej 961 osób (w tym: 56,8% metodą CAPI, 31,1% – CATI i 12,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Grudniowy sondaż zaufania do polityków i osobistości życia publicznego realizowany był w czasie, który z punktu widzenia powyborczych zmian określić można jako okres przejściowy. Badanie rozpoczęliśmy tuż po zaprzysiężeniu III gabinetu Mateusza Morawieckiego, a zakończyliśmy w dniu jego odrzucenia przez Sejm i uzyskania wotum zaufania przez rząd obecnej większości parlamentarnej, tworzony przez premiera Donalda Tuska¹.

Na liście polityków znaleźli się w tym miesiącu prezydent RP, pracujący od ponad miesiąca marszałkowie Sejmu i Senatu obecnej kadencji, były już premier Mateusz Morawiecki i obejmujący ten urząd w dniu zakończenia realizacji badania nowy premier Donald Tusk, a także niektórzy – do niedawna wciąż nieoficjalni – kandydaci na szefów resortów, a dziś ministrowie w nowym rządzie. Na liście poddawanych ocenie badanych osobistości życia politycznego i publicznego tak jak dotychczas znaleźli się liderzy najważniejszych ugrupowań dzisiejszej sceny politycznej, a w tym miesiącu także szefowie niektórych ważnych instytucji państwowych, jak szef Narodowego Banku Polskiego, prezes Najwyższej Izby Kontroli czy prezes Trybunału Konstytucyjnego.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej i życia publicznego posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych osób w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych osób oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (404) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 listopada do 12 grudnia 2023 roku na próbie liczącej 961 osób (w tym: 56,8% metodą CAPI, 31,1% – CATI i 12,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Po zmianach zarejestrowanych w listopadzie, w stosunku do okresu przedwyborczego, kolejne tygodnie niewiele już zmieniły w czołówce rankingu społecznego zaufania.

Największym zaufaniem cieszy się marszałek Sejmu Szymon Hołownia. Ufa mu 54% ankietowanych, nieufność wobec niego deklaruje prawie dwukrotnie mniej osób – 28% respondentów. W ciągu ostatnich tygodni dzielących kolejne badania notowania Szymona Hołowni nie zmieniły się znacząco. Obserwujemy jedynie nieznaczące, utrzymane w granicach błędu pomiaru, wzrosty zarówno zaufania (o 2 punkty procentowe), jak i nieufności (o 1 punkt).

Drugie miejsce na liście polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem zajmuje prezydent Andrzej Duda, któremu ufa 51% ankietowanych – tyle samo, ile w listopadzie. Jednocześnie utrzymał się spory odsetek badanych wyrażających nieufność w stosunku do głowy państwa. Nastawienie takie ma obecnie 39% ankietowanych (wzrost o 1 punkt).

Marszałek Sejmu Szymon Hołownia i prezydent Andrzej Duda to jedyni politycy, którym obecnie ufa co najmniej połowa Polaków.

Na trzeciej pozycji rankingu, z zaufaniem blisko połowy ankietowanych, lokuje się szef Polskiego Stronnictwa Ludowego, a obecnie wicepremier i minister obrony narodowej Władysław Kosiak-Kamysz (47% pozytywnych wskazań). Po rejestrowanym w ubiegłym miesiącu bardzo dużym wzroście notowań, w grudniu oceny lidera PSL-Trzeciej Drogi okazały się nieco słabsze. Co prawda, tylko minimalnie ubyło ankietowanych deklarujących zaufanie (spadek deklaracji o 1 punkt), ale wyraźniej wzrósł odsetek badanych mających do niego stosunek negatywny (wzrost nieufności o 4 punkty procentowe). Bilans ocen Władysława Kosiniaka-Kamysza nadal pozostaje jednak zdecydowanie pozytywny – odsetek badanych obdarzających go zaufaniem prawie dwukrotnie przewyższa liczbę tych, którzy mu nie ufają (47% deklaracji zaufania wobec 25% – nieufności).

Czwarte miejsce w rankingu, z niewiele słabszym, jeśli chodzi o liczbę deklaracji zaufania, wynikiem zajmuje wiceprzewodniczący Platformy Obywatelskiej, prezydent stolicy Rafał Trzaskowski. Ufa mu 46% ankietowanych (wzrost o 1 punkt procentowy). U sporej części respondentów wiceprzewodniczący PO budzi jednak negatywne emocje – nie ufa mu prawie dwie piąte ankietowanych (39%, wzrost o 2 punkty).

Pierwszą piątkę polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem społecznym zamyka w tym miesiącu Mateusz Morawiecki, z wynikiem minimalnie lepszym niż w listopadzie. Zaufanie do byłego premiera ma 42% ankietowanych (wzrost o 2 punkty procentowe), nie ufa mu zaś prawie połowa badanych (48%, spadek o 3 punkty).

Kolejne miejsce w rankingu przypadło obecnemu premierowi Donaldowi Tuskowi, który zaprzysiężony został na ten urząd już po realizacji naszego badania. Po odnotowanej w listopadzie dużej poprawie ocen, w grudniu obserwujemy niewielki spadek notowań obecnego szefa rządu. Zaufanie do Donalda Tuska zadeklarowało w tym miesiącu 38% ankietowanych, a więc o 2 punkty procentowe

mniej niż w listopadzie, jednocześnie wzrosła nieco liczba respondentów, którzy mu nie ufają (o 3 punkty procentowe, z 46% w listopadzie do 49% – w grudniu).

Ponad jedna trzecia badanych deklaruje zaufanie do prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego, który w tym miesiącu minimalnie zyskał o opinii badanych (36% deklaracji zaufania, wzrost o 3 punkty procentowe). W ocenach prezesa PiS niezmiennie dominują jednak negatywne noty – nie ufa mu 55% ankietowanych, nieznacznie mniej niż w listopadzie (spadek o 1 punkt procentowy).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w grudniowym badaniu polityków nie osiąga już jednej trzeciej wskazań.

Po 32% deklaracji zaufania zebrali marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska, lider Lewicy, wicemarszałek Sejmu poprzedniej i obecnej kadencji Włodzimierz Czarzasty oraz debiutujący w tej roli lider Konfederacji WiN Krzysztof Bosak.

Z tej trójki polityków stosunkowo najlepiej odbierany jest Włodzimierz Czarzasty. Przy 32% deklaracji zaufania (wzrost o 2 punkty procentowe), nieufność w stosunku do niego wyraża 30% ankietowanych.

Dobrze znaną szerokiej publiczności, ale również raczej ambiwalentnie postrzeganą osobistością dzisiejszej sceny politycznej jest nowa marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska. Nazwisko tej polityk nic nie mówi 17% ankietowanych. Wśród rozpoznających ją osób niemal równie często budzi ona pozytywne, jak i negatywne emocje (32% deklaracji zaufania i 33% – nieufności).

Na tym tle relatywnie gorzej, z trochę większą przewagą negatywnych opinii, wypada bilans ocen Krzysztofa Bosaka – przy 32% deklaracji zaufania, nieufność wobec tego polityka deklaruje 36% ankietowanych. W porównaniu z dotychczas rejestrowanymi ocenami, grudniowe notowania wicemarszałka Sejmu z Konfederacji okazały się zdecydowanie lepsze. W stosunku do ostatniego pomiaru, z marca 2023 roku, w grudniu zaufanie do Krzysztofa Bosaka zadeklarowało o 12 punktów procentowych więcej badanych, zaś nieufność wobec niego kształtuje się na minimalnie niższym poziomie (spadek o 2 punkty procentowe w porównaniu z marcem 2023). Należy jednak zaznaczyć, że na grudniowych ocenach wicemarszałka z ramienia Konfederacji WiN nie mogły zaważyć antysemityczne wystąpienie polityka tej formacji Grzegorza Brauna i polityczne konsekwencje tego skandalu – incydent miał miejsce kilka godzin przed zakończeniem realizacji badania.

Kolejne miejsca w grudniowym rankingu, z zaufaniem niespełna jednej trzeciej ankietowanych, zajęli politycy Koalicji Obywatelskiej pełniący obecnie funkcje szefów resortów – minister aktywów państwowych Borys Budka oraz nowa minister edukacji Barbara Nowacka. Zaufanie do Borysa Budki ma 30% ankietowanych, więcej osób mu nie ufa – 38%. Znacznie mniej znana od Borysa Budki, ale i dużo lepiej oceniana jest Barbara Nowacka. Ufa jej 29% ankietowanych, zaś mniej osób – niespełna jedna piąta (19%) nie ma do niej zaufania. Dla blisko dwóch piątych respondentów Barbara Nowacka pozostaje jednak osobą nieznaną (38% deklaracji nieznaności).

Tyle samo – 29% deklaracji zaufania uzyskał w grudniu, powszechnie znany, ale zaliczający się niezmiennie do najbardziej krytycznie postrzeganych przedstawicieli naszej sceny politycznej, były minister sprawiedliwości i prokurator generalny, lider Suwerennej Polski Zbigniew Ziobro. W grudniu, w stosunku do listopadowego pomiaru, zaufanie do Zbigniewa Ziobry zmniejszyło się

(spadek o 3 punkty procentowe). Jednocześnie na dotychczasowym, bardzo wysokim poziomie (55%) utrzymał się także w tym miesiącu odsetek badanych deklarujących w stosunku do niego nieufność.

Kolejne miejsce w rankingu przypadło mało znanemu – i co za tym idzie – ocenianemu przez dość wąską grupę badanych, nowemu ministrowi sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu Adamowi Bodnarowi. Byłego Rzecznika Praw Obywatelskich nie zna prawie połowa ankietowanych (48%). Wśród identyfikujących go osób Adam Bodnar ma jednak bardzo dobre notowania. Zaufaniem obdarza go 26% ogółu respondentów, nie ufa mu zaś tylko co siódmy badany (13%), a więc dwukrotnie mniej osób, niż ma do niego zaufanie.

W granicach od jednej czwartej do jednej piątej wskazań kształtuje się zaufanie do: byłego już szefa MSWiA i koordynatora służb specjalnych Mariusza Kamińskiego (24%), szefa NBP Adama Glapińskiego (23%) oraz prezesa NIK Mariana Banasia (22%). W ich ocenach przeważają negatywne noty. Największą nieufność budzi prezes NBP Adam Glapiński. Nie ufa mu 45% ankietowanych, a więc prawie dwukrotnie więcej badanych, niż ma do niego zaufanie. Trochę lepiej, niemniej jednak również zdecydowanie *in minus* wypada bilans ocen Mariusza Kamińskiego. Przy 24% deklaracji zaufania, nieufność wobec tego polityka deklaruje 34% badanych. Dla sporej grupy pytanych, więcej niż co czwartego ankietowanego, jest on jednak postacią anonimową (26%).

W przypadku najmniej znanego spośród tego grona, szefa NIK Mariana Banasia (33% deklaracji nieznajomości), przewaga ocen negatywnych nad pozytywnymi jest znacznie mniejsza. Nie ufa mu 26% ankietowanych, a więc stosunkowo niewiele więcej respondentów, niż deklaruje do niego zaufanie (22%).

Na ostatnich pozycjach rankingu, z zaufaniem niespełna jednej piątej badanych, znaleźli się najmniej znani spośród uwzględnionych w badaniu polityków – wicemarszałek Sejmu reprezentujący klub parlamentarny PSL–Trzecia Droga Piotr Zgorzelski, a także wicepremier, minister cyfryzacji w obecnym rządzie Donalda Tuska Krzysztof Gawkowski oraz lepiej, choć także niezbyt powszechnie znana prezes Trybunału Konstytucyjnego Julia Przyłębska. Wszyscy oni uzyskali po 19% deklaracji zaufania. O ile w ocenach nierozpoznawanych przez blisko trzy piąte badanych – i co za tym idzie – ocenianych przez wąskie grupy respondentów polityków nowej koalicji rządzącej – Piotra Zgorzelskiego i Krzysztofa Gawkowskiego zaufanie jest nastawieniem zdecydowanie przeważającym nad nieufnością (odpowiednio 9% i 11% deklaracji nieufności wobec 19% – zaufania), o tyle w stosunku do prezesa TK Julii Przyłębskiej zdecydowanie dominuje nieufność. Nie ufa jej 35% ankietowanych, a więc o 16 punktów procentowych więcej badanych, niż ma do niej zaufanie. Dla prawie co trzeciego respondenta prezes TK jest jednak postacią anonimową (32% deklaracji nieznajomości).

W grudniu, w przededniu zaprzysiężenia nowego rządu, z największą nieufnością badanych spotykali się liderzy ugrupowań opcji dotychczas rządzącej – prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz lider Suwerennej Polski Zbigniew Ziobro (po 55% deklaracji nieufności). Trzecie miejsce w tej negatywnej klasyfikacji przypadło nowemu premierowi i liderowi głównej formacji dotychczasowej opozycji, a obecnie koalicji rządzącej – Donaldowi Tuszkowi (49%). Na czwartej pozycji, ze zbliżonym wynikiem, znalazł się były premier Mateusz Morawiecki (48%). Tylko trochę rzadziej z brakiem zaufania spotyka się prezes NBP Adam Glapiński (45%). Dużą nieufność badanych budzą także prezydent Andrzej Duda, wiceprzewodniczący PO i prezydent stolicy Rafał Trzaskowski (po 39% negatywnych wskazań), a także obecny minister aktywów państwowych, a do niedawna szef klubu parlamentarnego KO Borys Budka (38%).

Grudniowy, drugi z powyborczych pomiarów nie przyniósł istotnych zmian w społecznych ocenach polityków. W stosunku do listopada rejestrujemy jedynie bardzo niewielkie, na ogół utrzymane w granicach błędu pomiaru, różnice w ocenach najważniejszych aktorów życia politycznego. Można jednak zauważyć, iż ostatnie tygodnie dzielące kolejne badania nieco bardziej sprzyjały politykom opcji dotychczas rządzącej, niż politykom obejmującym władzę.

TABELA 1

Politycy	Odsetki badanych deklarujących					
	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XII 2023	Różnica od XI 2023	XII 2023	Różnica od XI 2023		
Szymon Hołownia	54	2	28	1	12	2
Andrzej Duda	51	0	39	1	8	0
Władysław Kosiniak-Kamysz	47	-1	25	4	15	9
Rafał Trzaskowski	46	1	39	2	10	2
Mateusz Morawiecki	42	2	48	-3	7	0
Donald Tusk	38	-2	49	3	9	1
Jarosław Kaczyński	36	3	55	-1	7	0
Włodzimierz Czarzasty	32	1	30	0	13	21
Małgorzata Kidawa-Błońska	32	-	33	-	14	17
Krzysztof Bosak	32	-	36	-	15	13
Borys Budka	30	-	38	-	12	14
Barbara Nowacka	29	-	19	-	9	38
Zbigniew Ziobro	29	-3	55	0	11	2
Adam Bodnar	26	-	13	-	9	48
Mariusz Kamiński	24	2	34	-1	11	26
Adam Glapiński	23	-	45	-	8	20
Marian Banaś	22	-	26	-	13	33
Piotr Zgorzelski	19	-	9	-	9	59
Krzysztof Gawkowski	19	-	11	-	8	58
Julia Przyłębska	19	-	35	-	8	32

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. W jakim stopniu każda z przedstawionych dalej osób budzi Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę mi o tym powiedzieć/zaznaczyć tę odpowiedź.*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań																	
	2022						2023											
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M. Banaś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
A. Bodnar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
K. Bosak	25	24	25	22	22	24	26	27	20	-	-	-	-	-	-	-	-	32
B. Budka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
W. Czarzasty	-	21	-	21	21	-	21	-	20	-	23	-	25	22			31	32
A. Duda	56	48	52	51	54	50	54	56	60	56	54	47	46	54	53	51	51	51
K. Gawkowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
A. Glapiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	17	19	-	-	-	-	-	23
Sz. Hołownia	42	40	46	40	41	43	36	36	32	35	38	36	36	33	35	40	52	54
J. Kaczyński	33	32	33	32	34	29	30	35	36	33	33	32	31	38	37	36	33	36
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	21	22	20	24	26	25	22	24
M. Kidawa-Błońska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
W. Kosiniak-Kamysz	34	35	40	33	33	35	34	35	33	32	34	35	36	29	32	35	48	47
M. Morawiecki	41	36	37	37	41	37	38	41	43	40	38	38	35	43	41	40	40	42
B. Nowacka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	-	-	-	-	29
J. Przyłębska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
R. Trzaskowski	39	40	46	41	40	44	40	41	38	39	45	42	45	38	41	42	45	46
D. Tusk	30	29	32	30	29	31	30	30	26	28	33	34	34	27	29	33	40	38
P. Zgorzelski	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
Z. Ziobro	28	27	27	28	27	25	26	30	31	29	28	27	26	31	33	32	32	29

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań																		
	2022						2023												
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
M. Banaś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
A. Bodnar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
K. Bosak	37	39	38	39	37	36	34	36	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36
B. Budka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38
W. Czarzasty	-	30	-	32	30	-	31	-	29	-	30	-	30	31	-	-	-	30	30
A. Duda	31	40	37	37	35	37	35	32	29	32	35	42	42	35	35	39	38	39	39
K. Gawkowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
A. Glapiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	52	53	-	-	-	-	-	-	45
Sz. Hołownia	31	32	29	34	34	29	37	37	40	38	35	38	36	42	40	35	27	28	28
J. Kaczyński	53	55	57	56	55	60	57	53	51	55	54	56	59	50	53	55	56	55	55
M. Kamiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	33	36	38	29	31	31	35	34	34
M. Kidawa-Błońska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
W. Kosiniak-Kamysz	28	27	25	28	30	27	28	30	29	29	29	30	27	32	32	28	21	25	25
M. Morawiecki	46	52	51	50	48	50	50	46	45	48	51	51	53	44	47	49	51	48	48
B. Nowacka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	19
J. Przyłębska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35
R. Trzaskowski	38	40	37	38	41	36	37	40	43	41	37	38	37	42	41	40	37	39	39
D. Tusk	52	53	53	55	57	51	54	56	58	56	54	53	52	54	57	52	46	49	49
P. Zgorzelski	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Z. Ziobro	53	56	56	53	56	59	55	52	50	54	54	57	56	50	51	52	55	55	55

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

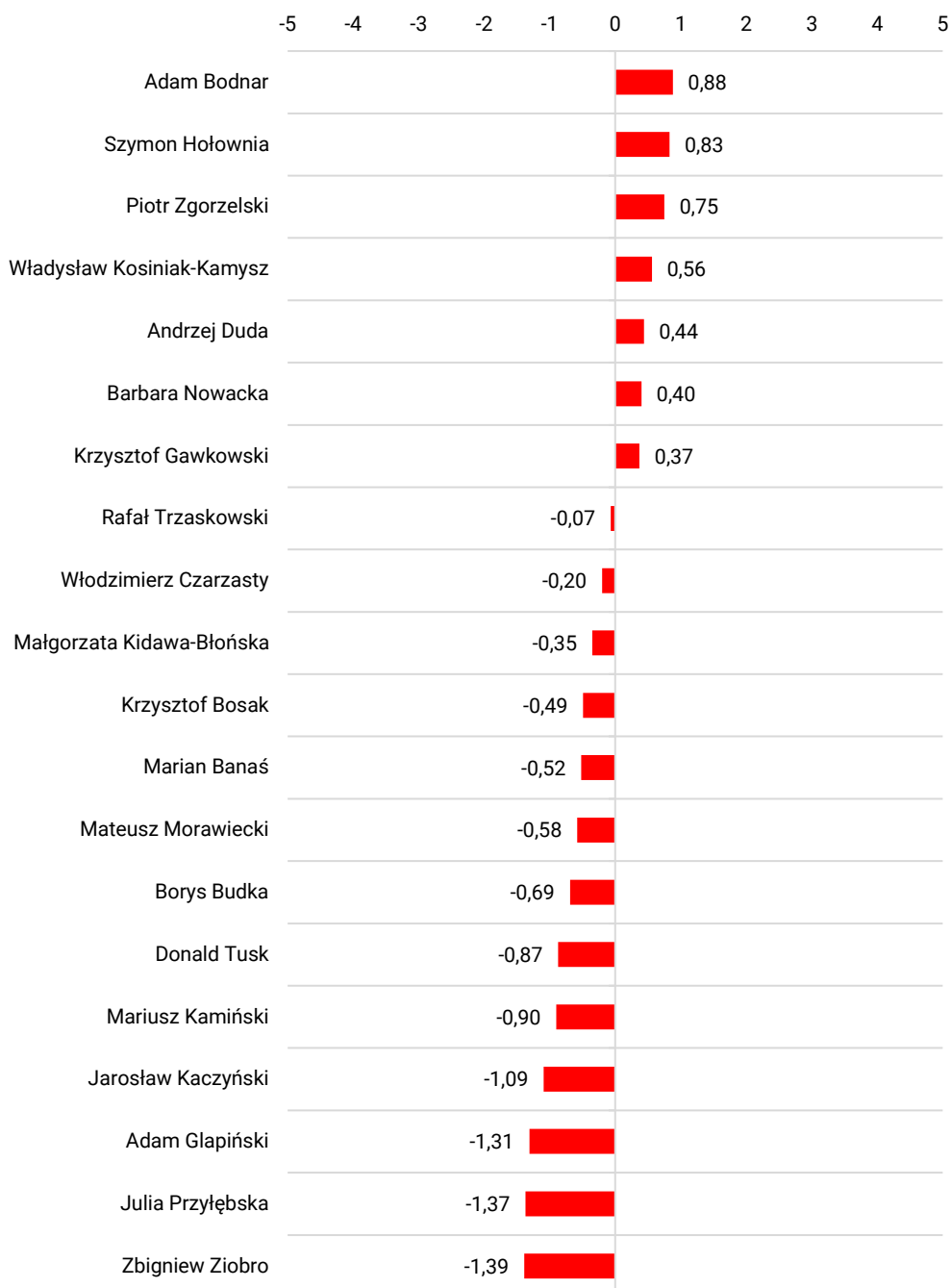
Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Najwyższą średnią ocen uzyskał były Rzecznik Praw Obywatelskich i nowy minister sprawiedliwości Adam Bodnar (+0,88). Zdecydowanie *in plus* wypada także bilans ocen marszałka Sejmu Szymona Hołowni (średnia ocen wyniosła +0,83 punktu) oraz wicemarszałka izby niższej Piotra Zgorzelskiego (+0,75). Ci politycy są obecnie zdecydowanie najlepiej postrzegani przez znających ich respondentów. Wyraźnie pozytywnie wśród identyfikujących ich osób kształtuje się także bilans ocen lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza (+0,56), prezydenta Andrzeja Dudy (+0,44), minister edukacji Barbary Nowackiej (+0,40) oraz ministra cyfryzacji Krzysztofa Gawkowskiego (+0,37). W ocenach pozostałych, uwzględnionych w badaniu polityków i osobistości życia publicznego przeważają negatywne noty.

W wymiarze średnich ocen najgorzej obierani są – w kolejności: były minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro (-1,39), prezes TK Julia Przyłębska (-1,37) oraz prezes NBP Adam Głapiński (-1,31). Niską średnią ocen (poniżej -1 punktu), świadczącą o zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień, ma także lider PiS Jarosław Kaczyński (-1,09). Nieco lepiej, choć również zdecydowanie *in minus* wypada bilans ocen Mariusza Kamińskiego (-0,90), premiera Donalda Tuska (-0,87) i Borysa Budki (-0,69). Negatywne noty w nieco mniejszym stopniu przeważają w ocenach Mateusza Morawieckiego (-0,58), Mariana Banasia (-0,52), Krzysztofa Bosaka (-0,49), a zwłaszcza marszałek Senatu Małgorzaty Kidawy-Błońskiej (-0,35) i Włodzimierza Czarzastego (-0,20).

Ujemną średnią ocen, jednak już bardzo bliską wartości środka skali, a więc wskazującą na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych nastawień, uzyskał Rafał Trzaskowski (-0,07).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w grudniu 2023 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Z porównania listopadowych i grudniowych średnich ocen wynika, że żaden z uwzględnionych w obu badaniach polityków ani nie zyskał, ani też nie stracił znacząco w ocenie badanych. Niewielkie zmiany odnotowane w tym miesiącu na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności miały zbyt słabe natężenie, aby w stopniu istotnym statystycznie zaważyć na ich ogólnym bilansie ocen.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	XI 2023	XII 2023	Różnica
Szymon Hołownia	0,58	0,83	0,25
Jarosław Kaczyński	-1,34	-1,09	0,25
Mariusz Kamiński	-1,13	-0,90	0,23
Mateusz Morawiecki	-0,70	-0,58	0,12
Włodzimierz Czarzasty	-0,27	-0,20	0,07
Zbigniew Ziobro	-1,42	-1,39	0,03
Andrzej Duda	0,42	0,44	0,02
Rafał Trzaskowski	0,10	-0,07	-0,17
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,79	0,56	-0,23
Donald Tusk	-0,63	-0,87	-0,24

Różnice średnich ocen nieistotne statystycznie na poziomie 0,05

W ostatnim miesiącu 2023 roku największym zaufaniem społecznym cieszą się dwaj politycy: marszałek Sejmu Szymon Hołownia oraz – z nieco mniejszym poparciem – prezydent Andrzej Duda. To jedyni reprezentanci naszej sceny politycznej, do których zaufanie ma większość dorosłych Polaków. Na kolejnych miejscach rankingu zaufania znaleźli się: szef PSL, pełniący w nowym rządzie obowiązki wicepremiera i ministra obrony narodowej, Władysław Kosiniak-Kamysz oraz wiceprez wodniczący PO, prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski. Tym politykom ufa niespełna połowa ankietowanych.

Z kolei największą nieufność badanych budzą liderzy ugrupowań dotychczasowej opcji rządzącej – prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz lider Suwerennej Polski Zbigniew Ziobro. Nie ufa im większość respondentów. Tuż przed zaprzysiężeniem nowego rządu blisko połowa badanych deklarowała nieufność wobec nowego premiera i lidera KO Donalda Tuska. Z brakiem zaufania niespełna połowy respondentów spotykają się także były premier Mateusz Morawiecki oraz prezes NBP Adam Glapiński.

Grudniowy, drugi z powyborczych sondaży nie przyniósł większych zmian w społecznym odbiorze głównych przedstawicieli obecnej sceny politycznej. Tak jak nie zmieniła się trójka liderów naszego rankingu zaufania społecznego, tak żaden polityk z naszej listy nie zyskał ani nie stracił znacząco od listopada w opinii badanych. Niewielkie różnice w poziomie zaufania i nieufności wskazują jednak, że ostatni, dość długi okres przejmowania władzy przez powyborczą większość nieco bardziej sprzyjał politykom z opcji dotychczas rządzącej, niż politykom przejmującym władzę.

Opracowała

Agnieszka Cybulska